



Vlaams
Parlement

vergadering **C217**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 10 mei 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de dringende maatschappelijke reden om af te wijken van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) naar aanleiding van het dossier Opgrimbie - 1841 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over drift van gewasbeschermingsmiddelen op akkerranden - 2013 (2015-2016)	5
VRAAG OM UITLEG van Jan Peumans aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over intergwestelijk overleg omtrent het referentiekader voor windturbines - 2025 (2015-2016)	7
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over ruimte voor landbouw - 2027 (2015-2016)	10

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de dringende maatschappelijke reden om af te wijken van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) naar aanleiding van het dossier Opgrimbie – 1841 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, het dossier Opgrimbie werd half april in de media opgevoerd en kwam toen in een stroomversnelling terecht. Het voorontwerp van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) zou begin mei in een plenaire vergadering met alle betrokken administraties worden besproken. Ik weet niet of dat intussen al gebeurd is. Misschien kunt u mij daar zo meteen een antwoord op geven.

Na de goedkeuring van het plan-MER (milieueffectenrapport) in 2015 was dat een logisch te verwachten volgende stap. De gehanteerde verantwoording van de locatiekeuze om te kunnen afwijken van het richtinggevende gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen roept echter meer vragen op. Het decreet Ruimtelijke Ordening bepaalt dat van het richtinggevende gedeelte van een ruimtelijk structuurplan kan worden afgeweken, onder meer om dringende maatschappelijke redenen, zoals onvoorziene ruimtelijke behoeften van verschillende maatschappelijke activiteiten, of om dringende sociale, economische of budgettaire redenen.

Volgens het voorontwerp van het GRUP wordt door het waarborgen van bestaanszekerheid en bijgevolg rechtszekerheid voor het monasterium en de koninklijke villa tegemoetgekomen aan een sociale en maatschappelijke behoefte, namelijk de huisvesting van een moniale congregatie in een omgeving die geschikt is voor gebed en monastiek leven, volgens de spiritualiteit van de betrokken congregatie. Als bijkomende, versterkende argumentatie wordt aangevoerd dat de aanwezigheid van het monasterium op het domein Opgrimbie door de plaatselijke gemeenschap wordt ervaren als een versterking van de spirituele dimensie van hun leven. Ze draagt aldus bij tot de gezondheid in de ruime betekenis.

Minister, kunnen de keuze en de wens tot het leiden van een zeer specifieke, teruggetrokken levensstijl op een specifieke locatie door een beperkte groep van mensen beschouwd worden als een dringende sociale en maatschappelijke behoefte? Waar trekt u op dat vlak de grens? Naast christelijke gemeenschappen zijn er vermoedelijk nog andere groeperingen met een specifieke, al dan niet teruggetrokken levensstijl, die zich bij voorkeur – om welke reden dan ook – op een bepaalde locatie vestigen. Waar trekt u de grens, zeker als zij zouden vragen om een afwijking op het decreet Ruimtelijke Ordening?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Danen, dit dossier gaat terug tot 1994. Toen waren er een hele reeks aanvragen, werden bouwvergunningen toegekend, waren er vernietigingen en dergelijke meer. Het GRUP is opgestart in de vorige legislatuur, toen mijn collega Muyters bevoegd was voor de ruimtelijke ordening. Er is toen een plan-MER opgemaakt ter voorbereiding en onderbouwing van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Het departement Ruimte was daar van in het begin bij betrokken. De kennisgeving van de plan-MER is door de dienst MER volledig verklaard op 28 januari 2013. De terinzagelegging liep van 11 februari tot 10 maart 2013. Dan zijn alle adviezen binnengekomen. Vervolgens was er een richtlijnenvergadering op 22 maart 2013. De richtlijnen werden opgesteld

door de dienst MER op 16 april 2013. Het ontwerpplan-MER is van 7 mei 2014. Ten gevolge van dat initiatief is er een GRUP voorbereid en opgemaakt.

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt dat er onder strikte voorwaarden kan worden afgeweken van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Dat is zo goedgekeurd in dit parlement, dat er een afwijkmogelijkheid is in een aantal uitzonderlijke gevallen. De praktijk van de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen bevestigt dat ook. De Vlaamse Regering heeft sinds de goedkeuring van het ruimtelijk structuurplan en de codex al enkele keren van die mogelijkheid gebruikgemaakt.

U verwijst naar het voorontwerp van het GRUP voor het domein Opgrimbie. Dat is tot nu toe administratief voorbereid en is nu voorgelegd aan de plenaire vergadering van begin mei. Ik heb daar nog geen verslag van gekregen. Het ligt ook voor bij de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening (SARO).

Op dit moment bepaalt die tekst, het voorontwerp van het GRUP, inderdaad dat het monasterium en het koninklijk domein als een van die uitzonderingen kunnen worden beschouwd. Ik ga mij wel, zoals ik altijd al heb gedaan, houden aan de lijn dat zolang er nog adviezen moeten komen en er geen politieke besluitvorming is, ik niet inga op de inhoud van het dossier, uit respect voor de adviesraden en de inspraak die georganiseerd is en uit respect voor de procedure.

U vraagt of er nog andere mogelijke groeperingen zijn die daarvoor in aanmerking komen. Ik heb u daarnet geschetst wat de decretale regels zijn, dat alles afhangt van het dossier en dat het daar ook telkens aan zal worden getoetst. Het is in dezen dan aan de Vlaamse Regering om dat eventueel beleidsmatig te beoordelen.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Bedankt, minister. Ik begrijp dat de SARO nog advies moet geven en dat u daarna op politiek niveau een beslissing zult nemen. Ik stel voor dat ik de vraag dan nog eens stel, want dan zult u zich wellicht kunnen uitspreken over de politieke keuze die u gemaakt hebt. Ik begrijp dat u dat nu niet kunt of wilt doen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, de N-VA is nooit echt enthousiast geweest over dit dossier dat eigenlijk al van in het begin verkeerd is gelopen. Die mensen hebben twee keer een vergunning gekregen: een van minister Kelchtermans en een van minister Van Mechelen. De Raad van State heeft ze twee keer vernietigd. Het is alleen maar complexer geworden. Nu is er een nieuw element dat op initiatief van het bisdom een plan-MER is opgemaakt.

Wat mij verbaast, is dat men niet alleen meer spreekt over een regularisering – waar misschien nog een aantal mensen van overtuigd zouden kunnen worden – maar dat men ook uitbreidingen wil die redelijk aanzienlijk zijn. Minister, dat lijkt mij een rare aanpak van het bisdom, een rare strategie om eigenlijk bijna een verdubbeling te vragen van het monasterium, om ook een functionele uitbreiding van 25 procent van de koninklijke villa te vragen, om onbeperkte uitbreidingsmogelijkheden van beperkte omvang toe te staan in natuurgebied. Het verbaast mij een beetje. Vanuit politieke hoek vind ik dit een vreemde strategie. U zult er natuurlijk ook geen uitspraken over doen. Als u de adviezen wilt afwachten, respecteren we dat.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, we moeten inderdaad nog een aantal adviezen afwachten. We weten al wel dat het schepencollege van

Maasmechelen zelf een gunstig advies heeft gegeven. Een aantal mensen staan weliswaar minder positief tegenover deze uitbreiding, maar u stelt terecht, minister, dat de regularisatie in het verleden al is toegestaan door toenmalig minister Muyters. Ook het plan-MER is in 2013 goedgekeurd. Ik neem aan dat het ontwerp-GRUP dat op dit ogenblik in de maak is en een voorontwerp is, volledig is geënt op het toenmalig goedgekeurde plan-MER en dat er niet onmiddellijk een probleem is.

Er is inderdaad in een uitbreiding voorzien waarbij men zich een aantal vragen kan stellen, maar ik dacht dat toch ook een belangrijk deel van de voormalige blauwe zone wordt overgeheveld naar natuurgebied en dat er zodoende een veilige garantie komt naar bijkomend natuurgebied.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Zoals ik net heb gezegd, zal ik die vraag nog wel eens opnieuw stellen als het politieke niveau een keuze zal maken. Ik denk dat het al duidelijk is in welke richting het zal gaan. Ik wil zeker niet vooruitlopen op de besluitvorming, maar ik zie telkens toch een zeker patroon. Als men de keuze heeft voor een besluit dat bos en natuur spaart of het andere, kiest men vaak voor het andere. Hier liggen ook drie dingen voor: men zou kunnen afbreken; men zou de situatie kunnen bestendigen zoals ze nu is; men zou uitbreiding kunnen toelaten. Ik zie in deze dossiers dat men vaak kiest voor datgene wat het meest ingrijpt in natuur en bos. Ik hoop dat het in dit dossier niet het geval is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over drift van gewasbeschermingsmiddelen op akkerranden – 2013 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, collega's, in het wetenschappelijk tijdschrift ACS Publications verscheen recent een Britse studie over de contaminatie van bloemrijke akkerranden met neonicotinoïden. Om de schadelijke impact van het gebruik van neonicotinoïden op de bijenpopulatie in te perken, ging men er tot op vandaag van uit dat het volstond om het bestrijdingsmiddel niet te gebruiken wanneer de akkergewassen in bloei stonden. Hierbij ging men echter voorbij aan het feit dat de sporeistoffen ook vernevelen over de akkerranden, waar de wilde bloemen een veel langere bloeitijd hebben. Via deze weg worden de bijen dus toch massaal geïntoxiceerd.

Uit de studie blijkt zowel de bodem van de akkers als de bodem van de akkerranden bepaalde gewasbeschermingsmiddelen te bevatten. Bovendien blijkt ook het stuifmeel van de wilde planten uit de akkerranden vaak vervuild te zijn met neonicotinoïden. Soms is het stuifmeel van die wilde planten zelfs zwaarder vervuild dan dat van het nabijgelegen gewas. Ten slotte blijkt ook het stuifmeel dat bijen verzamelen in de nabijgelegen kasten vervuild te zijn, en blijkt dat maar liefst 97 procent van dat stuifmeel afkomstig is van de wilde bloemen, niet van het akkergewas.

Volgens de onderzoekers worden honingbijen dus in hoofdzaak via wilde planten blootgesteld aan neonicotinoïden, en niet via akkergewassen en dat is een punt waar geen beleid rond wordt gevoerd.

Het aanleggen van bloemrijke akkerranden, een maatregel die uitgerekend moet zorgen voor een versterking van de biodiversiteit, kan zo verworden tot net het

tegenovergestelde: een ecologische val voor bijen en andere dieren die voedsel of beschutting vinden in deze bloemenranden.

Ondanks het potentieel averechtse effect van bloemrijke akkerranden op de overleving van insecten en akkervogels, wil Natuurpunt ze niet afvoeren. "Wel integendeel", klinkt het. "Maar als ook in Vlaanderen het vermoeden bestaat dat ze door hoge concentraties aan gewasbeschermingsmiddelen als een ecologische val werken, moet er ingegrepen worden. Spuitvrije zones langs bloemenranden lijken alvast een goed begin." De reden dat het stuifmeel van wilde planten in akkerranden vervuild wordt, is immers drift.

Minister, hoe reageert u op deze studie? Zijn er gelijkaardige studies op Vlaams niveau, al dan niet met gelijkaardige conclusies? Zo niet, overweegt u om een dergelijke studie te laten uitvoeren? Valt het te verwachten dat de situatie in Vlaanderen fundamenteel verschilt van die in Groot-Brittannië? Welke maatregelen zult u nemen om te vermijden dat de bloemrijke akkerranden gecontamineerd worden met schadelijke gewasbeschermingsmiddelen? Zijn spuitvrije zones langs bloemenranden hierbij een mogelijke quick win?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Caron, deze studie is ons uiteraard bekend. Er zijn ook schriftelijke vragen over gesteld. In België is het gebruik van de meeste schadelijke toxische stoffen voor bijen, de neonicotinoïden, reeds sterk beperkt. Er worden aan de gebruikers van de gewasbeschermingsmiddelen heel strikte risicobeperkende maatregelen opgelegd om de bestuivers en andere organismes te beschermen tegen die stoffen die negatieve effecten kunnen hebben. Zo geldt voor de landbouwers en loonwerkers steeds dat ze driftreducerende doppen op hun spuitmachine moeten installeren. Die doppen zorgen ervoor dat er significant minder spuitmiddel wegdrift van de behandelende plek. Het is me niet bekend of dergelijke maatregelen ook worden toegepast in het Verenigd Koninkrijk. In ieder geval zal ik aan mijn diensten vragen om dit te onderzoeken en op basis van die studie na te gaan of we nog bijkomende maatregelen kunnen nemen.

Er zijn geen specifieke extra studies in Vlaanderen uitgevoerd. In de verordening van de Europese Commissie waarbij het gebruik van de neonicotinoïden sterk wordt beperkt, worden producenten verplicht om tegen eind 2017 verdere informatie te bezorgen inzake andere blootstellingswegen dan via nectar en pollen. Het gaat dan om gewassen die behandeld zijn zoals onkruid en volggewassen. Die informatie zal toelaten om de huidige risicoanalyse verder te verfijnen. Ik wacht dit uiteraard af om verdere stappen te ondernemen.

Ik geef ook mee dat de nieuwe beheersovereenkomst Bloemenranden in Vlaanderen nog heel beperkt is, tot een tiental hectaren grond, jammer genoeg.

De situatie in Vlaanderen verschilt sterk van de landbouw in Groot-Brittannië. Onze percelen zijn kleiner, minder hellend en hebben andere bodems. Dat houdt in dat de studieresultaten die elders opgetekend zijn, niet zomaar kunnen worden geprojecteerd naar Vlaanderen.

Als uit Europese gegevens of onderzoek van onze diensten zou blijken dat de impact van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen in Vlaanderen relevant is, dan zal ik uiteraard kijken welke maatregelen we bijkomend kunnen of moeten nemen. Productnormering behoort niet mijn bevoegdheid, maar natuurlijk wel de manier waarop ze worden aangewend. Hierbij moet rekening worden gehouden met een hogere drempel die kan ontstaan bij landbouwers om akker- of bloemenranden aan te leggen. Het is altijd zoeken naar een evenwicht tussen het stimuleren van dergelijke ecologische maatregelen en er toch voor te zorgen dat

de bijen voldoende worden beschermd. We zullen dat met veel aandacht verder opvolgen en er de juiste actie aan koppelen, indien nodig.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik dank u voor het antwoord, waar ik me in kan vinden. Er zijn inderdaad voldoende elementen om na te zien of het in Vlaanderen al dan niet zo'n vaart loopt. De omstandigheden zijn anders en de regels ook. Vandaar mijn voorzichtige vraagstelling. Ik wil ook niet te snel oordelen.

Het enige wat ik wil vermijden is dat op zich goedbedoelde ecologische maatregelen die we moeten stimuleren bij landbouwers, een averechts effect hebben. Het is inderdaad nog beperkt: 10 hectare is nog niet veel. Wie twee weken geleden met de commissie Landbouw mee was naar Friesland, weet dat de bloemrijke akkerlanden daar in veel grotere getale voorkomen en met zeer mooie resultaten op het vlak van bijen en broedvogels. De politiek wordt daar krachtiger doorgezet.

We mogen zeker geen averechts effect krijgen dat men stopt met bloemenrijke akkerlanden te stimuleren omdat er een risico is voor de bijenpopulatie. Dit zou zeer bizar zijn. Ik kijk uit naar wat de diensten concluderen met hun diepgaander onderzoek naar de situatie in Vlaanderen. Het is iets om attent voor te zijn zodat we niet in die vervelende dualiteit terechtkomen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): De heer Caron heeft het nu wat genuanceerd, maar toen ik zijn vraag las, was ik gefascineerd door zijn ecologische val. Het is een heel perfide redenering dat we vooral geen bloemenrijke boorden aan de percelen moeten maken omdat er dan geen sproeistoffen op kunnen komen waaraan de bijen zich tegoed kunnen doen. Ik dacht bij mezelf: 'De heer Caron overtreft zichzelf weer', maar hij heeft het ondertussen genuanceerd.

Bart Caron (Groen): Mijnheer Vandaele, het zou wel heel bizar zijn dat we bloemrijke akkerlanden niet zouden stimuleren omdat ze door verneveling bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen neonicotinoïden zouden kunnen bevatten die bijen contamineren. Bloemrijke akkerlanden bloeien veel langer dan gewassen, bevatten dus veel langer stuifmeel en kunnen dus veel diepgaander bijen contamineren. Dat is het probleem.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Peumans aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over intergewestelijk overleg omtrent het referentiekader voor windturbines – 2025 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

Jan Peumans (N-VA): Het is al eventjes geleden dat ik hier in deze commissie een vraag stelde over de procedure van het referentiekader voor windturbines in Wallonië en de gevolgen voor Vlaanderen. Ik deed dat toen in algemene termen.

Minister, ik stel deze vraag naar aanleiding van twee specifieke gevallen. Ik heb me voor mijn vraag gebaseerd op de verschillende schriftelijke vragen van de voorzitter, de heer Keulen en mijzelf over het al dan niet bestaan van overleg. Ik heb intussen ook een vraag ingediend aan alle ministers. Ik zou graag een

overzicht krijgen van de samenwerking met Wallonië en Nederland omdat er een aantal grensoverschrijdende problemen zijn waar er veel te weinig overleg over is.

Heel concreet ging het in die commissie van oktober 2015 over het advies dat de Vlaamse Regering in oktober 2013 heeft gegeven tijdens het openbaar onderzoek over het ontwerp van referentiekader voor de vestiging van windturbines in Wallonië. Ik ga niet alles herhalen, maar kort kwam het erop neer dat er wel degelijk een grensoverschrijdende impact is van dergelijke projecten, vooral wanneer die in de nabijheid van de grens worden uitgevoerd. Vlaanderen is niet betrokken bij de opmaak van het milieueffectrapport (MER) dat de basis vormde voor dit ontwerp van referentiekader. Bij de berekening van de positieve zones voor windturbines werd in Wallonië rekening gehouden met een minimale afstand van 600 meter ten opzichte van woonzones, maar daarbij is geen rekening gehouden met woonzones over de taalgrens, in Vlaanderen dus, waarvan sommige zich bevinden op 200 meter.

Daarom gaf de Vlaamse Regering op voorstel van uw voorganger, minister Muyters, een deels ongunstig advies. De Vlaamse Regering vroeg ook overleg met Wallonië vooraleer dit referentiekader definitief vast te stellen.

In antwoord op mijn eerdere vraag in deze commissie antwoordde u dat u geen idee had of dit overleg ook daadwerkelijk had plaatsgevonden. Welnu, ik heb wat navraag gedaan en daaruit blijkt dat hieraan geen gevolg is gegeven. Erger wordt het nog als ik zie dat dit plan of referentiekader nooit aan bod is gekomen op het Intergewestelijk Informatieforum Ruimtelijke Ordening, dat nochtans in 2012 in het leven is geroepen om plannen en regelgeving met gewestgrensoverschrijdende impact te bespreken tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel.

Op mijn suggestie om eens aan tafel te gaan zitten met de Waalse minister van Leefmilieu, de heer Carlo Di Antonio, gaf u in oktober 2015 aan dat u: "dit dossier met hem zou bespreken en er nog eens op aandringen dat er werk wordt gemaakt van de opmerkingen die in 2013 zijn geformuleerd door de Vlaamse Regering. Ik zal vragen om elkaar op geregelde basis over dergelijke projecten te zien."

Minister, een aantal weken geleden ben ik zelf op het kabinet van minister Di Antonio geweest omdat er vaak wordt gekozen voor de taalgrens omdat er andere regels gelden in Wallonië dan in Vlaanderen, met alle negatieve gevolgen van dien. Het zal u wellicht niet verbazen dat ik een groot voorstander ben van meer overleg met onze Waalse bureaus. Een mooi voorbeeld is de Maas. Wanneer zich een probleem voordoet, is het goed om te weten met wie we te maken hebben.

Minister, hebt u gesproken met minister Di Antonio over de manier waarop men in Wallonië wil omgaan met de inplanting van windturbines? Zo ja, wat waren de conclusies van het overleg? Wat zal er gebeuren met de opmerkingen die de Vlaamse Regering maakte in 2013 op het ontwerp van referentiekader? Hebt u elkaar intussen regelmatig gezien over dergelijke projecten? Zo ja, waarover precies? Het lijkt me belangrijk om regelmatig overleg te hebben. Het gaat dan helemaal niet over het al dan niet tegen windturbines zijn; er zijn andere mogelijkheden om tot inplanting over te gaan.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het is inderdaad niet de eerste keer dat we daarover van gedachten wisselen, en dat is ook goed. Er zijn immers een aantal evoluties waaruit blijkt dat een en ander niet loopt zoals zou moeten.

Ik heb eerder al aangegeven dat de Vlaamse Regering ook officieel heeft gereageerd op het Waalse Gewest en een advies heeft geformuleerd op de actualisatie van het referentiekader voor de vestiging van windturbines in Wallonië. Sindsdien ligt dat

proces stil en is er geen specifiek overleg georganiseerd. De Vlaamse Regering heeft uitdrukkelijk gevraagd om daar verder over van gedachten te wisselen.

Ik heb minister Di Antonio gezien tijdens een overleg over specifieke dossiers. Op 23 maart was er een overleg tussen de Vlaamse en Waalse diensten om de grensoverschrijdende effecten van een bepaald dossier te bespreken. Toch stellen we vast dat het Waalse Gewest beslissingen heeft genomen in een specifiek dossier waar er grensoverschrijdende effecten zijn en waarbij wij niet werden geconsulteerd. Ook is de beslissing in dit dossier niet bezorgd aan mezelf of mijn diensten. We hebben dan ook beslist om in dat specifieke dossier in beroep te gaan.

Toen ik dat recent onder ogen kreeg, heb ik ook nog eens officieel een brief geschreven aan mijn Waalse collega Di Antonio, om uitleg te vragen en om erop te wijzen dat dit niet conform de afspraken is, dat het zelfs een schending van de procedure is.

Bovendien is er ook nog een ander initiatief genomen door de administratie Ruimte Vlaanderen, op 15 februari 2016. Zij hebben contact gehad met de Waalse administratie, met de vraag om steeds betrokken te worden, en om aan te geven dat zij de dienst zijn om te informeren over projecten met potentieel overschrijdende effecten.

Het is goed dat we een officieel signaal geven. Ik denk dat dat ook maar normaal is, zeker in dat specifieke dossier waarin er geen adviesvraag is geweest en zelfs geen kennisgeving van de genomen beslissing. Daarom hebben wij ook beslist om daartegen in beroep te gaan.

Mijn conclusie is dat we nog eens samen zullen moeten zitten om dit goed te bespreken.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

Jan Peumans (N-VA): Bedankt, minister. Gaat de regering nu beroep aantekenen tegen het concrete dossier-Oreye?

Als we alle procedures bekijken, zie ik dat men aan Waalse zijde voor die windturbines een referentiekader gebruikt dat nooit formeel is goedgekeurd. De minister gebruikt dat in dit geval heel duidelijk als motivatie, terwijl dat niet goedgekeurd is.

Het Intergewestelijk Informatieforum Ruimtelijke Ordening zou, volgens uw antwoord op mijn eerdere schriftelijke vraag, plaatsvinden in het voorjaar van 2016. Het zou georganiseerd worden door het Waalse Gewest. Dat is dan vooral ambtelijk overleg. Zal dat intergewestelijk informatieforum nu opnieuw bij elkaar komen? Zo ja, welke thema's zullen daar behandeld worden? De aanleiding tot deze vraag waren een aantal aanvragen die lopen voor windturbines, die op een niet al te goede plaats ingeplant worden. Ik kan me voorstellen dat er nog wel andere dingen op die agenda gezet worden.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Ik wil namens onze fractie vooral benadrukken dat wij voor dat overleg zijn. Collega Peumans heeft al aangehaald dat er ook een goed overleg is in verband met de Maas, maar anderzijds herinner ik mij het dossier rond schaliegas, aan de andere kant van de landsgrens. Het overleg daarover was niet altijd optimaal. We moeten voor al die dossiers dus enerzijds kijken naar goed overleg, maar anderzijds moeten we, als we onze energie- en klimaatdoelstellingen willen halen, ook stoppen met een overdreven regelgeving met betrekking tot windenergie. Ik verwijs naar de provinciale plannen destijds.

Ik hoor hier vandaag ook spreken over het referentiekader. Willen we onze energiedoelstellingen halen, dan zullen we die bijkomende windenergie nodig hebben. Er moet dus zeker overleg zijn, maar tegelijk moeten we ook alle mogelijkheden openlaten om zo veel mogelijk voor windenergie te opteren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We gaan effectief in beroep tegen de beslissing van Oreye, omdat dat volgens onze procedure niet correct is gevoerd. Er zijn ook een aantal elementen waar wij op hadden kunnen wijzen, hadden we die mogelijkheid gehad. Er is vooral een heel belangrijke erfgoedwaarde in dat landschap. Er was trouwens een negatief advies vanuit Wallonië wat betreft onroerend erfgoed. Ik stel dat nu vast, want het dossier of de beslissing is ons nooit overgemaakt. We zijn daar zelf naar op zoek gegaan en hebben dat vastgesteld. Er zijn genoeg redenen om ertegen in beroep te gaan.

Wat het intergewestelijk informatieforum betreft: de diensten hebben al bij elkaar gezeten rond andere specifieke dossiers. Ik stel voor dat ik nog eens formeel de opdracht geef om zo snel mogelijk samen te komen en een en ander nog beter uit te werken en om nog betere afspraken te maken. En ondertussen laten wij onze rechten gelden in specifieke dossiers waar het niet correct verlopen is.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

Jan Peumans (N-VA): Minister, ik wil nog een duidelijke oproep doen. Er moet wat dat betreft meer overleg komen, niet alleen ambtelijk maar ook politiek.

In uw antwoord op mijn vraag van 12 juni 2015 zie ik dat er stilzwijgend gunstige adviezen gegeven worden. Ik geef een paar voorbeelden. Eneco Wind Belgium – 'construction et exploitation d'un parc de 4 éoliennes et d'une cabine de tête à Oreye': stilzwijgend gunstig advies. 'Parc éolien de Geer & Berloz', in Waals-Brabant: stilzwijgend gunstig advies. Uitbreiding en regularisatie kippenslachterij Flandrex – dat zijn Vlaamse kippen die in Moeskroen geslacht worden –: stilzwijgend gunstig advies.

Ik zie dus dat de administratie geregeld gewoon stilzwijgend een gunstig advies geeft, terwijl ik vind dat er een formele structuur zou moeten zijn waarbij er over dit soort dingen verplicht overleg komt, zowel ambtelijk als politiek. Want vandaag of morgen zal men ergens eens een beslissing nemen waarvan men achteraf denkt dat men toch beter eerst overlegd had. En ik bedoel dan, voor alle duidelijkheid, zowel van Wallonië naar Vlaanderen als omgekeerd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over ruimte voor landbouw – 2027 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, Vlaanderen is erg verstedelijkt en heeft onder meer door de lintbebouwing een sterk versnipperd landschap. Simulaties in het kader van het Ruimtemodel Vlaanderen geven aan dat in Vlaanderen de versteende ruimte tussen 2005 en 2030 met 13 tot 17 procent zou toenemen. Dat gaat ten koste van de oppervlakte landbouwgronden, die in die simulatie met 12 procent zakt. In 2012 was 44 procent van Vlaanderen landbouwgrond. Dat is

eigenlijk maar een lichte daling tegenover 1980 en 1995, toen we 46 procent en 45 procent landbouwgronden hadden.

Je zou dus kunnen denken, zeker als we naar het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen kijken, dat er vandaag nog voldoende ruimte is voor de professionele landbouw. We hebben in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen eigenlijk nog een marge van 36.000 hectare. We zitten aan 786.000 hectare. Daar zou dus nog wat af kunnen.

Uit tal van studies blijkt echter dat deze 786.000 hectare slechts ten dele in gebruik is door de professionele landbouw. In totaal is circa 685.000 hectare in gebruik door landbouw, waarvan er trouwens 11 procent gelegen is buiten agrarisch gebied. Uit de studie van 2013 van de Universiteit Leuven en Antea naar de drukfactoren in agrarische gebieden, in het kader van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, blijkt dat de afname van het effectieve landbouwareaal groter is dan de oppervlakte die planologisch wordt omgezet. In de periode 2000-2010 is meer dan 43.000 hectare verdwenen uit de landbouwperceelsregistratie, terwijl in de periode 1994-2012 slechts 19.600 hectare landbouwzone is omgezet in andere bestemmingen.

Dat betekent dat andere ontwikkelingen in belangrijke mate verantwoordelijk zijn voor de afname van het landbouwareaal. Dat stemt toch tot nadenken. We kennen de oorzaken: de vertuining, de verpaarding en bepaalde niet-agrarische economische activiteiten.

Deze transformaties oefenen een veel grotere druk uit op de beschikbare ruimte voor beroepslandbouw dan de herbestemmingen naar natuur waar vaak met de vinger naar wordt verwezen als de grote concurrent van de landbouw wat ruimtegebruik betreft. Ik denk dat de cijfers aangeven dat er eigenlijk andere bedreigingen zijn die groter zijn, namelijk verpaarding, vertuining en bepaalde economische activiteiten in agrarisch gebied. Deze transformaties zorgen ook voor een stijging van de grondprijzen. Het regeerakkoord spreekt van voldoende ruimte voor de beroepslandbouw.

Volgens een studie waren er in Vlaanderen in 2009 zo'n 140.000 paarden voor 69.300 hectare weiland. Als we eigenlijk naar weilanden kijken, is een derde van die weilanden ingenomen door de paardenhouderij en niet door de 'echte professionele landbouw'. Dat aantal stijgt nog flink. Er is een verdubbeling van het aantal paarden tegenover de periode 1990-2005. Ook is er een gigantische toename van de vertuining.

Minister, op welke manier kunt u de taakstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen verder verwezenlijken en dus zorgen voor voldoende ruimte voor de professionele landbouw én extra ruimte voor natuur en bos, zeker nu we weten dat de bedreigingen uit een andere hoek komen dan waar ze vaak worden gesitueerd? Het regeerakkoord en het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen spreken van verweving in een multifunctionele open ruimte. Hoe rijmt u beide op het eerst gezicht tegenstrijdige ruimtelijke principes met elkaar? Bent u van mening dat de regelgeving moet worden bijgesteld om ervoor te zorgen dat de landbouwoppervlakte die er is en die er moet blijven, vooral beschikbaar is voor de beroepslandbouw, zodat transformaties van vertuining, verpaarding en nieuwe zonevreemde economie op het platteland kunnen worden tegengegaan? Hoe zult u dat concreet doen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Vandaele, u kent het regeerakkoord zeer goed. In dat akkoord staat uitdrukkelijk dat de invulling van de ruimtebalans, ook

met de sectorale doelstellingen die we kennen uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, ook deze legislatuur onze ambitie blijft.

In uitvoering van dat Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is er overleg geweest tussen de Vlaamse overheid, de lokale besturen, middenveldorganisaties. Op die manier is een gerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur, bos en water opgemaakt voor de Vlaamse open ruimte. Deze ruimtelijke visies blijven natuurlijk belangrijke werkdocumenten waar ook iedereen verder gebiedsgericht, geïntegreerd aan werkt. Ze geeft onder meer ook aan welke de te vrijwaren landbouwgebieden zijn en waar er ruimte is voor natuurontwikkeling, bosuitbreiding en water.

De bestaande bestemmingen voor landbouw, natuur en bos in de plannen van aanleg en ruimtelijke uitvoeringsplannen vormen het kader voor ontwikkelingen. Ze blijven ook onverminderd behouden tot op het ogenblik dat er andere planningsinitiatieven zijn. De programmering van deze processen en projecten gebeurt op initiatief van Ruimte Vlaanderen, en dat ook in overleg met alle overheidssectoren.

Een beleidsdomeinoverschrijdend meerjarenprogramma voor de open ruimte geeft aan in welke gebieden de Vlaamse overheid het initiatief neemt. Dat gebiedsgerichte meerjarenprogramma zorgt ook voor afstemming waar anderen dan het initiatief nemen. De programmering van de openruimteprojecten die de Vlaamse overheid initieert, zet in op een aantal strategische en prioritaire bovenlokale veranderingsopgaves voor de open ruimte zoals die ook in het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen aangegeven zullen worden. Op die manier geven wij ook uitvoering aan de beslissing van de Vlaamse Regering over de bedreigde bossen en signaalgebieden.

Het gebiedsgericht meerjarenprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd en aangevuld met nieuwe acties. Op die manier blijft ook het planningsproces voor de AGNAS-gebieden (afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur) voortgezet.

De kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen voor landbouw, natuur en bos blijven behouden en ruimte voor voedselproductie, natuur en water blijft gegarandeerd. De focus evolueert van een louter op afbakening gerichte strategie naar een meer ontwikkelingsgerichte benadering. Ook moet de integratieagenda voor de open ruimte met sectoroverschrijdende thema's – denken we aan biodiversiteit, klimaatbestendigheid, ruimte voor energie – meer synergieën op het terrein opleveren.

We leggen de laatste hand aan het ontwerp-witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Ik wil eerst het voorstel voorleggen aan de Vlaamse Regering. Hoe dan ook zal het zowel voor natuur als voor landbouw nodig zijn om robuuste ruimte te verzekeren om de voedselproductie veilig te stellen, maar ook robuuste natuur te realiseren, onder meer in het kader van Natura 2000. Het is niet zonder reden dat het regeerakkoord stelt dat multifunctioneel ruimtegebruik en het verwerven van functies daarbij essentieel zijn, zonder de hoofdbestemming in het gedrang te brengen. Anderzijds is de realisatie van een robuuste, veerkrachtige en multifunctionele open ruimte nodig om veranderingen op het vlak van klimaatomstandigheden te kunnen opvangen. Dat vraagt grotere en betere aaneengesloten openruimtegebieden. Rivieren, beken en valleien worden ook cruciaal. Een geïntegreerde en gebiedsgerichte aanpak zal daarvoor zorgen. Inrichtingsprojecten zorgen voor de concrete uitvoering.

Het klopt wat u zegt: verpaarding en vertuining leggen een bijkomende ruimtelijke druk op het landbouwgebied. Telkens wanneer een landbouwbedrijf stopt, creëert het een potentiële locatie voor nieuwe residentiële ontwikkelingen. De

landbouwgronden rond deze nieuwe zonevreemde woningen worden vaak gekocht door de eigenaars en ingenomen als tuin of hobbyweide. Er is niets wat het omzetten van het gebruik van landbouwgrond naar tuin of hobbyweide in de weg staat. Daardoor is er beleidsmatig bijna geen controle op en is het ook moeilijk te sturen.

In het kader van de opmaak van het BRV willen wij een aantal initiatieven ontwikkelen om een duidelijker visie op deze transformaties in het agrarisch gebied te formuleren. Ook regelgeving kan eventueel een oplossing bieden, maar ook daarover zullen we eerst binnen de Vlaamse Regering van gedachten wisselen. Het is een terechte bezorgdheid, die ook op het terrein leeft.

Waar ik het niet mee eens ben, is met de toon van uw vraagstelling. U formuleert zaken nogal scherp, alsof de ene de andere de schuld zou geven. Ik ervaar dat niet zo op het terrein, maar dat laat ik aan de vraagsteller over.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, er is inderdaad niets dat het omzetten van landbouwgrond naar hobbyweide in de weg staat. Het is misschien een probleem dat we eens moeten onderzoeken in de regelgeving, los van de grote plannen zoals BRV en het vrijwaren van de open ruimte. U noemde al een aantal dingen: AGNAS en signaalgebieden enzovoort. De concrete problematiek van vertuining en verpaarding en van bepaalde zonevreemde economische activiteiten in agrarisch gebied doet zich sluipend en op grote schaal voor en neemt blijkbaar toe. Het is logisch want als er meer landbouwbedrijven stoppen, komt er meer extra ruimte voor dat soort dingen.

Ik geloof toch dat er specifieke maatregelen nodig zullen zijn. Ik ben niet altijd gerustgesteld wanneer ik sommige eindnota's van werkgroepen rond BRV lees. Er wordt onder meer gepleit voor extra mogelijkheden voor herbestemming van leegstaande hoeves. Het is een heel delicate zaak. Als men nog soepeler wil zijn dan vandaag al het geval is, gaan we de situatie niet verbeteren maar slechter maken en de druk op landbouwgronden verhogen en de grondprijzen de hoogte injagen.

Minister, we moeten toch eens nadenken over een aantal concrete maatregelen die de landbouw als bedrijfs-, economische en beroepssector ten goede moeten komen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Dit is een heel intelligente vraag van de heer Vandaele. Meestal krijg ik niet zoveel complimenten, maar ik ben goed opgevoed en dus zeg ik dit uitdrukkelijk. Hij raakt een belangrijk kernpunt aan.

Ik denk niet dat het de bedoeling is om te polariseren. We stellen echter vast dat bij het afleiden van landbouwgrond voor professioneel gebruik naar andere functies, niet de meest klassieke vijand in beeld komt, namelijk de drang van natuurorganisaties naar meer natuurgebied. Het meest bedreigende zijn de landbouwverwante functies die zeker niet aansluiten bij professionele landbouw. Die drukken ook nog eens heel erg op de prijs en jagen de prijs van landbouwgrond de hoogte in. Dit is zeer problematisch voor jonge starters.

Ik sluit me krachtig en zelfs krachtiger aan bij de heer Vandaele. In het BRV moeten er maatregelen komen om de vertuining en verpaarding van landbouwgrond onmogelijk te maken. We moeten daar een halt aan toeroepen. De mensen die een recreatieve functie aan die grond willen toewijzen, zijn meestal financieel krachtiger dan jonge starters of landbouwzonen en -dochters die een bedrijf willen starten maar niet de kapitaalcracht hebben om die grond te verwerven. Ook het element van sociaal beleid moet een rol spelen. De verschillen in de cijfers tussen de aangiftes wat voor landbouw wordt gebruikt en de ruimtelijke

bepalingen, beginnen wel extreem groot te worden. 69.000 hectare is een immense oppervlakte.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Ik stel me toch wat vragen bij wat hier allemaal wordt gezegd. Moeten we de transformatie die we vaststellen, echt aan banden leggen? Ik ben daar niet zozeer voorstander van. We weten dat het aantal landbouwbedrijven afneemt en dat een aantal agrarische gebieden een herbestemming krijgen. Is dat noodzakelijk negatief? Ik vind dat niet altijd.

Er zijn heel wat functies die ook ergens gelokaliseerd moeten kunnen worden, bijvoorbeeld een hondenasiel. Dat kan niet midden in een centrum worden geplaatst. Er is een omzendbrief daarover. Het moet volgens mij kunnen dat een agrarisch gebied wordt omgezet in een plaats voor een hondenasiel. Paardenweides of vertuining zie ik niet echt als een probleem. De open ruimte blijft behouden. Hier doet men alsof wanneer agrarisch gebied niet meer wordt gebruikt door een landbouwbedrijf, het natuurgebied moet worden. Daar heb ik het moeilijk mee.

Er bestaan al heel wat regeltjes omtrent de transformatie. We moeten die niet nog meer aan banden leggen. Ik ben voorstander van hoevetoerisme, paardenweides, vertuining en dergelijke meer. De open ruimte wordt alleszins behouden en daar zijn we allemaal voorstander van.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp-a): Redenen om open ruimte te beschermen zijn openbaar belang, toegankelijkheid, recreatie, natuurwaarde en het naleven van engagementen. Er is toch een discrepantie. Als landbouwgrond enerzijds zou worden omgezet naar of nog maar wordt geconfronteerd met nabuurschap van natuurgebied, kan het probleem nooit groot genoeg zijn omdat de landbouwgrond niet mag verdwijnen. Als anderzijds meer landbouwgrond verdwijnt omdat er een andere functie aan wordt gegeven, is dat een probleem. Ik neem aan dat het verschil wel eens zou kunnen liggen in de prijs die men bereid is ervoor te betalen.

Ik ben het eens met de noodzakelijkheid van toegankelijkheid van natuurgebieden. Wanneer iets een natuurgebied wordt, dan moet het ook in het algemeen belang toegankelijk blijven en mogelijk blijven om er gebruik van te maken door iedereen. Wanneer de landbouwgrond bij wijze van spreken wordt geprivatiseerd tot een paardenweide of dergelijke, dan zou dat geen probleem meer zijn. Daar ben ik het niet mee eens. Bij ruimtelijke ordening gaat de discussie over openbaar belang, en toegankelijkheid is een functie van openbaar belang. In een natuurgebied verwacht ik dat ik er als niet-eigenaar maar als burger van dit land en belastingbetaler, gebruik van kan maken. Van iemands paardenweide kan ik in principe geen gebruik maken, evenmin van iemands tuin. Dit hoeft ook niet zo te zijn, maar dit gaat over wie gebruik kan maken van de beperkte grondoppervlakte die we hebben.

Dit is enerzijds een probleem voor de minder kapitaalkrachtige landbouwer en anderzijds voor de minder kapitaalkrachtige overheid en natuurverenigingen. De enige die er wel bij vaart, is de kapitaalkrachtige gebruiker die er graag een paardenweide annex kweekcentrum van wil maken. Ik ben het er absoluut niet mee eens dat dit daarna niet meer voor iedereen toegankelijk is, behalve voor wie er royaal voor betaalt. Dat is een discussie van algemeen belang die moet worden gevoerd.

Je kunt niet enerzijds elke morzel landbouwgrond verdedigen tegen de ene functie en anderzijds je schouders ophalen wanneer dezelfde morzel landbouwgrond verdwijnt voor een andere functie zonder dat daar enige discussie over is. Het is het een of het ander. Om het in landbouwtermen te zeggen: het zijn eieren of jong.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Er zijn heel veel reacties gegeven vanuit verschillende invalshoeken. Ik wil proberen er een positief element in te zoeken. Er is een duidelijke uitspraak dat wat bestemd is als landbouwgrond, effectief beschikbaar moet zijn voor landbouw. Daar moeten we te allen tijde aan werken.

Ik wil de suggestie doen om na te gaan op welke manier we de landbouwers kunnen bevoordelen in het functioneel gebruiken van landbouwgrond. Hoe kunnen we die grond sneller ten voordele van landbouwers beschikbaar stellen? Misschien kan dit op een manier waarbij een aantal andere verweven functies kunnen worden toegelaten. De grond moet maximaal beschikbaar worden gemaakt voor de landbouwers. We hebben een ruimtelijke ordening waarin alles een bestemming heeft. Het zone-eigen moet op de eerste plaats een plaats krijgen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dit interessante debat toont aan dat er nog heel wat uitdagingen op ons liggen te wachten. We willen daar ook een antwoord op formuleren. Agrarisch gebied is er in de eerste plaats voor de beroepslandbouw. Niemand twijfelt daaraan en ik hoor hier ook grote consensus over. Er is in het verleden ook al geprobeerd om daar een antwoord op te formuleren. Voormalig minister Van Mechelen heeft daar destijds een omzendbrief voor geschreven. We zien dat die bijna niet wordt gehanteerd. Het is ook niet afdwingbaar. Het is dus niet zo evident om daarmee om te gaan. We zullen een aantal instrumenten moeten ontwikkelen om die grond te kunnen vrijwaren.

Naast ruimtelijke ordening zijn er nog andere elementen, zoals de pachtwetgeving waar we nu ook voor bevoegd zijn. In het najaar zullen we voorstellen formuleren om die om te vormen. Dat zal een flankerend instrument zijn om het agrarisch gebied nog beter en meer te vrijwaren voor beroepslandbouw.

Mijnheer Vandaele, het klopt dat uit de gebiedsgerichte benadering bij het BRV twee provincies suggesties hebben gedaan over de herbestemming van gebouwen in agrarisch gebied.

Het ging niet over de gronden daarrond maar over de gebouwen. Die vraag kwam uit Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen, meer bepaald het Meetjesland. We zullen daar een aantal proefprojecten doen om na te gaan hoe er een juist kader kan worden gecreëerd. Het is immers niet de bedoeling dat op het platteland van alles en nog wat kan, maar we moeten het natuurlijk ook leefbaar houden. Wanneer we het platteland leefbaar willen houden maar er jaar na jaar minder landbouwers zijn, zullen we moeten nagaan hoe we sommige plattelandsdorpen leefbaar kunnen houden. Er moet bewoning, tewerkstelling en bedrijvigheid in die streek mogelijk zijn zonder afbreuk te doen aan de hoofdbestemming van agrarisch gebied. Dat is de uitdaging waar we voor staan. We willen dat in de praktijk uitproberen via een proefproject. Vaak zien we heel mooie projecten zoals zorgboerderijen, die een volledige omschakeling doen en daarbij botsen op een aantal regels van ruimtelijke ordening, waardoor het niet mogelijk is om daar bijvoorbeeld een gezinswoning van te maken. Het zijn die drempels die we in kaart willen brengen. Ik ben het volledig met u eens dat dit geen vrijgeleide mag zijn om op het platteland opnieuw van alles mogelijk te maken.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Het gebeurt niet vaak en ik wil er absoluut geen gewoonte van maken, maar het uitgangspunt van mijn vraag is inderdaad hetzelfde als dat van uw vraag, mevrouw Rombouts. Het uitgangspunt moet inderdaad zijn dat die ruimte wordt voorbehouden voor landbouw. Voor de rest

moeten we zuinig zijn met uitzonderingen en achterpoortjes. Zo niet, zal de discussie nooit stoppen. Het zou dan ook geen goede zaak zijn om dit op zijn beloop te laten.

In Frankrijk is er een voorkooprecht, stel u voor dat we dat met de VLM zouden doen. Safer heeft in Frankrijk een voorkooprecht op alle landbouwgronden met als bedoeling om die als semioverheid in de landbouw te houden. Ik kan me niet voorstellen dat dit hier zou gebeuren.

Minister, u zegt dat ik polariseer omdat ik zeg dat vertuining, verpaarding en economische activiteiten op het platteland eigenlijk een grotere bedreiging vormen voor de landbouw dan natuur. Als u een voorbeeld wilt van polarisering, dan vind ik er eentje in Voor Boer en Tuinder van 15 januari, waar de kersverse voorzitter, Sonja De Becker zegt: "Vanuit de milieu- en natuurbeweging loopt er een georkestreerde campagne om vergunningen tegen te houden." Dat is hier toen aan de orde geweest, de heer Vanderjeugd heeft dat als uitgangspunt genomen. Qua polarisering kan dat tellen en staat dat op een hoger schavotje dan wat ik in mijn vraag heb gezegd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.